

- Alle disciplinaire beslissingen die sinds 1986 in het *Advocatenblad* zijn gepubliceerd zijn ook te vinden op www.advocatenorde.nl en *BalieNet*
- Publicatie in deze rubriek geschiedt door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, bestaande uit mr. H.J.A. Knijff, mr. J.D. Loorbach, mr. I.E.M. Sutorius mr. G.J. Kemper en mr. C.H.B. Winters.

WOORD VAN DE ADVOCaat

Raad van Discipline Leeuwarden, 22 maart 2004

(*mrs. Van Riessen, van Duursen, Groenewegen, Van Hartingsveld en Hemmes*)

De advocaat stelt dat hij zijn cliënt geweest heeft op een belangrijk aspect van een door de wederpartij voorgestelde regeling. De cliënt betwist dit. Bij gebreke van een schriftelijke bevestiging, door de advocaat aan zijn cliënt, wordt het ervoor gehouden dat het gelijk aan de zijde van de cliënt is.

- *Advocatenwet artikel 46 (1.5 Vereiste van schriftelijke vastlegging)*
- *Gedragsregel 8*

Feiten

Mr. X treedt op voor een werknemer in een geschil met diens werkgever. Mr. X deelt namens zijn cliënt aan de werkgever mee dat wordt ingestemd met beëindiging van het tussen partijen bestaande dienstverband per 1 april van dat jaar, met betaling door de werkgever van een ontslagvergoeding ad f 40.000.

Klacht

Mr. X heeft klager er niet op gewezen dat bij het aanbod van de werkgever geen rekening is gehouden met de fictieve opzegtermijn, waardoor klager eerst per 1 juni van dat jaar in aanmerking kwam voor een WW-uitkering.

Verweer

Mr. X stelt dat hij klager volledig en juist heeft geïnformeerd en geadviseerd. Gezien de feiten en omstandigheden op dat moment wenste klager akkoord te gaan met een bedrag van f 40.000 bruto. Klager wilde zo spoedig mogelijk afscheid nemen van diens werkgever. Ook wenste hij zo spoedig mogelijk een vergoeding te ontvangen. Mr. X heeft klager geïnformeerd omtrent de fictieve opzegtermijn. Die termijn was voor klager geen enkel probleem, aangezien hij ook andere werkzaamheden verrichtte.

Overwegingen van de raad

Nu klager uitdrukkelijk heeft betwist dat mr. X hem heeft gewezen op de fictieve opzegtermijn, waarover geen doorbetaling van loon is bedongen, moet bij gebreke van een schriftelijke bevestiging daarvan het ervoor worden gehouden dat mr. X klager er niet op heeft gewezen dat de vergoeding van f 40.000 bruto tevens inhield een vergoeding voor het niet doorbetalen van het loon gedurende de fictieve opzegtermijn. Het vorenstaande leidt ertoe dat de klacht gegrond is.

Volgt

Enkele waarschuwing.

VERSCHEIJNEN VOOR TUCHTRECHTER

Raad van Discipline Amsterdam, 29 maart 2004

(*mrs. De Groot, Goppel, De Meyere, Romijn en De Regt*)

Een advocaat behoeft niet expliciet toestemming van de cliënt te vragen, wanneer een kantoorgenoot wordt ingeschakeld voor het verrichten van eenvoudige handelingen.

Overleg is wel geboden wanneer het gaat om het overnemen van een zitting

Uit de aard van het tuchtrecht vloeit voort dat een advocaat tegen wie een klacht is ingediend, ter zitting behoort te verschijnen om zich te verantwoorden en eventuele vragen van de raad te beantwoorden. Door niet te verschijnen toont een advocaat dat hij onvoldoende begrip heeft voor de functie van het tuchtrecht en het vertrouwen dat het publiek in de advocatuur moet kunnen stellen. Dit dient in de strafmaat te worden meegewogen.

- *Advocatenwet artikel 46 (1.2 De vereiste communicatie met de cliënt; 6 Tuchtprocesrecht)*
- *Gedragsregels 1, 4 en 8*

Feiten, inhoud van de klacht

Klager heeft zich tot mr. X gewend in verband met de beëindiging van de samenwoning van klager en zijn partner. Daarbij komen de boedelscheiding aan de orde en het treffen en naleven van een omgangsregeling met betrekking tot het minderjarige kind van partijen. Partijen hebben indertijd gezamenlijk mr. X gevraagd een convenant op te stellen waarin onder meer werd vastgelegd dat zij gezamenlijk het ouderlijk gezag over de minderjarige zouden uitoefenen. Bovendien is in dat convenant vastgelegd dat de zaken die zich in de echtelijke woning bevonden in onderling overleg waren verdeeld. De partner van klager heeft zich naderhand, toen discussie ontstond over een omgangsregeling, tot een andere advocaat gewend; mr. X is de belangen van klager blijven behartigen. Mr. X heeft op enig moment een kort geding aanhangig gemaakt gericht op nakoming van de omgangsregeling. Daags voor de mondelinge behandeling heeft mr. X, tezamen met een kantoorgenoot, mr. A, een bespreking gehad met klager. Hij heeft er bij die gelegenheid op aangedrongen dat alsnog zou worden gestreefd naar een minnelijke regeling en uiteindelijk is afgesproken dat mr. X alsnog een voorstel aan de wederpartij zou doen. Mr. A heeft de volgende dag telefonisch contact met de advocaat van de wederpartij gezocht en een voorstel gedaan. Vervolgens heeft mr. X zelf weer klager opgebeld en datzelfde voorstel besproken, waarbij hij gezegd heeft dat het voorstel van de wederpartij afkomstig was. Dat voorstel is vervolgens door beide partijen geaccepteerd maar nadien zijn nieuwe problemen over de uitvoering ontstaan waarna klager zich tot een andere advocaat heeft gewend.

SAMENHANGENDE UITSPRAKEN

In *Advocatenblad* 2005-5 zijn de uitspraken gepubliceerd van het Hof van Discipline 15 december 2003, nr. 3882, en Raad van Discipline Leeuwarden 17 juni 2003. De klacht in die zaak (p. 267) betreft hetzelfde feitencomplex als dat van een eerder gepubliceerde uitspraak, waarbij aan abusievelijk nummer 9260 is toegekend. Het betreft de beslissing van de Raad van Discipline Leeuwarden 17 juni 2003, *Advocatenblad* 2005-4 (p. 206).

De klacht houdt in dat mr. X:

- a) tegen klager gelogen heeft door hem ten onrechte voor te houden dat er door de wederpartij een voorstel was gedaan om onderling tot overeenstemming te komen terwijl integendeel het initiatief om tot een regeling te komen van mr. X zelf was uitgegaan, zulks om niet naar de rechtbank te hoeven gaan;
- b) klager verkeerd geadviseerd heeft door, toen klager zijn zoontje niet op het afgesproken tijdstip terug naar de moeder wilde brengen omdat hij haar overspannen achtte, hem aan te bevelen zulks inderdaad niet te doen;
- c) aan klager toegezegd heeft zelf als advocaat op te treden, maar zijn kantoorgenoot de werkzaamheden heeft laten verrichten waardoor communicatiestoornissen zijn opgetreden die tot gevolg hebben gehad dat de omgangsregeling uiteindelijk een kleinere omvang kreeg dan in het convenant was neergelegd en dan klager dacht;
- d) klager een convenant heeft laten tekenen waarvan de inhoud niet juist was aangezien daarin stond dat de zaken die zich in de echte-lijke woning bevonden verdeeld waren terwijl dat niet het geval was;
- e) traagheid heeft tentoongespreid bij het opstellen van de declaratie en de overdracht van klagers dossier naar een andere advocaat.

Bij de mondelinge behandeling van de zaak door de raad is mr. X niet aanwezig. Kort voor de zitting heeft hij aan de griffie laten weten dat hij niet zou verschijnen.

Beoordeling:

Onderdeel a) van de klacht

Het verdient voor een advocaat in het algemeen de voorkeur zaken in overleg, buiten de rechter om, te regelen. Van wie daartoe het initiatief uitgaat is niet wezenlijk van belang. Waar het om gaat is dat beide partijen erbij gebaat zijn, en dat zij ermee instemmen. Niet is komen vast te staan dat in casu mr. X een regeling in der minne heeft doorgedrukt met als enig of belangrijkste motief om uit eigenbelang de rechtbankzitting geen doorgang te hoeven laten vinden. Bij gebrek aan bewijs over dit motief, wordt onderdeel a) van de klacht ongegrond bevonden.

Onderdeel b) van de klacht

Uitgangspunt dient te zijn dat een advocaat zijn cliënt geen adviezen mag geven die in strijd met tussen partijen gemaakte afspraken zijn. In casu speelt dat klager van oordeel was gegronde redenen te hebben om zijn kind niet aan de moeder toe te vertrouwen. Indien een advocaat zijn cliënt daarin kan volgen, is niet klachtwaardig dat hij hem adviseert om te doen wat hem het best lijkt. Wel dient hij daarbij zijn cliënt op de mogelijke risico's te wijzen. De klacht behelst niet dat mr. X niet op eventuele risico's heeft gewezen, zodat onderdeel b) van de klacht ongegrond wordt bevonden. Daarom is ook niets komen vast te staan.

Onderdeel c) van de klacht

Niet ongebruikelijk is dat een advocaat een kantoorgenoot inschakelt om iets in een zaak te doen. Zolang dit beperkt blijft tot eenvoudige handelingen, hoeft hij daarvoor niet de expliciete toestemming van zijn cliënt te vragen. Het overnemen van een zitting behoort wel in overleg met de cliënt plaats te vinden. Niet is komen vast te staan dat het aan dit overleg heeft ontbroken. Uiteraard behoort de communicatie goed te verlopen en dient de cliënt van het overnemen geen enkel nadeel te ondervinden. Door mr. X is erkend dat hij het voorstel zoals verwoord in het telefoongesprek van zijn kantoorgenoot mr. A met de advocaat van de wederpartij, niet goed heeft overgebracht waardoor klager akkoord is gegaan met een ongunstiger regeling. Onderdeel c) van de klacht is derhalve gegrond.

Onderdeel d) van de klacht

De ondertekening van het convenant met daarin de boedelverdeling is uit de door partijen naar voren gebrachte feiten niet duidelijk geworden. Derhalve is niet uit te maken hoe een en ander is verlopen zodat onderdeel c) van de klacht niet is komen vast te staan en derhalve ongegrond moet worden geoordeeld.

Onderdeel e) van de klacht

Tegen het verwijt van klager dat mr. X traagheid tentoongespreid heeft bij het opstellen van de declaratie en de overdracht van klagers dossier naar een andere advocaat, heeft mr. X niets ingebracht zodat onderdeel e) van de klacht gegrond wordt bevonden.

De tuchtrechtspraak heeft mede tot functie het vertrouwen in de advocatuur te bevorderen. Daar hoort bij dat een advocaat het nodige in het werk stelt om de tuchtrechter zijn werk te laten doen. Uit de aard van het tuchtrecht vloeit voort dat een advocaat tegen wie een klacht is ingediend, ter zitting behoort te verschijnen om zich te verantwoorden en eventuele vragen van de raad te beantwoorden. Door niet te verschijnen toont een advocaat dat hij onvoldoende begrip heeft voor de functie van het tuchtrecht en het vertrouwen dat het publiek in de advocatuur moet kunnen stellen. Dit dient in de strafmaat te worden meegewogen, hetgeen meebrengt dat de raad terzake, alsmede (op grond van ? bew.) klagers antecedentenlijst, (voor ? bew.) de gegrond bevonden klachtonderdelen c) en e) de maatregel van berisping oplegt.

Beslissing

De Raad van Discipline verklaart de onderdelen a), b) en d) van de klacht ongegrond en verklaart de onderdelen c) en e) van de klacht gegrond. Aan mr. X wordt de maatregel van berisping opgelegd.

MEDEWERKING AAN GELDTRANSPORTEN

Raad van Discipline Amsterdam, 29 maart 2004

(mrs. Van Bennekom, De Meyere, Van der Plas Röttgering en Verweel-Stokman)

Medewerking aan geldtransporten is een advocaat ernstig aan te rekenen, met name wanneer hij zich niet op door de tuchtrechter te controleren wijze vooraf heeft vergewist van de herkomst en de bestemming van die gelden. Het verweer niet in de hoedanigheid van advocaat te hebben gehandeld wordt verworpen. De tuchtrechtelijke verwijtbaarheid van de gedragingen staat genoegzaam vast, ongeacht de (nog komende) afloop van de tegen de advocaat aanhangige strafzaak. Ernstige ondermijning van het vertrouwen in en het aanzien van de advocatuur.

- *Advocatenwet artikel 46 (2.1 Wat in het algemeen niet betaamt)*
- *Gedragsregel 1*

Feiten

Sedert eind jaren '90 heeft mr. X geldtransporten gefaciliteerd, onder meer door bepaalde personen met elkaar in contact te brengen en op zijn kantoor bijeenkomsten te laten plaatsvinden tijdens welke geldbedragen werden overhandigd. Mr. X wist dat die geldbedragen naar Zwitserland of Liechtenstein zouden worden gebracht. Mr. X was bij deze bijeenkomsten steeds aanwezig.

Begin jaren 2000 is naar de geldtransporten een gerechtelijk vooronderzoek gestart; in dat kader is mr. X aangemerkt als verdachte van betrokkenheid bij het witwassen van drugsgelden.

In verband met de gerezen verdenking heeft de deken van mr. X informatie opgevraagd. De deken deelt mee dat die informatie niet ter kennis van het OM zal worden gebracht. Daarop is een gesprek gevolgd. Dat heeft geleid tot de afspraak (medio 2002) dat mr. X zich uiterlijk medio 2003 zou laten uitschrijven als advocaat. Vervolgens verzoekt mr. X zijn uitschrijving tot later te mogen uitstellen (tot ultimo 2003). Over dat verzoek om uitstel doet de deken mededeling aan het OM. De deken maakt bij brief van 3 september 2003 bezwaren tegen mr. X bij de Raad van Discipline kenbaar te maken.

Bezwaar

Het bezwaar houdt ten eerste in dat mr. X herhaaldelijk heeft geholpen geldtransporten tot stand te brengen, in welk kader mr. X heeft goedgevonden dat op zijn kantoor bij herhaling grote sommen geld aan een koerier werden overhandigd en ten tweede dat mr. X de met de deken gemaakte afspraak niet is nagekomen door zich niet per 1 juli 2003 te laten afvoeren van het tableau.

Verweer

Mr. X stelt dat de deken in zijn bezwaar niet-ontvankelijk dient te worden verklaard en voert hiervoor drie argumenten aan:

- de zaak is op onzorgvuldige wijze geïnstrueerd doordat de deken zich eenzijdig heeft verlaten op de informatie uit het onder andere tegen mr. X gerichte gerechtelijk vooronderzoek;
- de deken heeft de onschuldpresumptieplicht jegens mr. X geschonden doordat hij zich blijkens zijn correspondentie in deze zaak al voortijdig een oordeel heeft aangemeten over het handelen van mr. X;
- de deken heeft zijn jegens mr. X bestaande geheimhoudingsplicht geschonden, doordat hij het OM op de hoogte heeft gebracht van een mogelijk op handen zijnde tuchtrechtelijke procedure tegen mr. X.

Het materiële verweer is met betrekking tot het eerste bezwaar dat mr. X ontkent strafbare feiten te hebben gepleegd: hij veronderstelde dat het ging om inkomsten uit legale prostitutie van een ondernemer die geen bankrelaties had. Voorts stelt mr. X dat hij de verweten gedragingen niet in de hoedanigheid van advocaat heeft verricht.

Ten aanzien van het tweede bezwaar luidt het verweer dat mr. X zijn zaken niet voor de afgesproken datum heeft kunnen afronden.

Overwegingen van de raad

De raad maakt bij de zorgvuldigheid en de objectiviteit van de instructie door de deken één kritische kanttekening; de deken is uitgegaan van de erkenning door mr. X dat hij ten minste heeft geweten van belastingontduiking, terwijl mr. X dit juist heeft ontkend. Dit optreden van de deken heeft echter naar het oordeel van de raad geen afbreuk gedaan aan een eerlijke behandeling van het dekenbezwaar door de tuchtrechter.

De raad is voorts van oordeel dat de door mr. X gestelde schending van de geheimhoudingsplicht door de deken de processuele belangen van mr. X in de tuchtrechtprocedure niet heeft geschaad; daarom kan in het midden blijven of van zodanige schending sprake is doordat de deken aan het OM mededeling heeft gedaan van het verzoek van mr. X om tot ultimo 2003 als advocaat ingeschreven te blijven.

Op grond van het vorenstaande komt de raad tot het oordeel dat geen sprake is van zodanige inbreuk op beginselen van een behoorlijke tuchtrechtelijke procedure dat dit tot de vergaande beslissing van niet-ontvankelijkheid van de deken zou moeten leiden. De raad merkt op dat uit de taak die de deken bij de Advocatenwet is toebedeeld en uit het tuchtrecht zelf volgt dat een niet-ontvankelijkheidsverweer slechts bij hoge uitzondering zal kunnen slagen.

Bij de materiële beoordeling van het bezwaar kent de raad beperkte waarde toe aan de informatie uit het gerechtelijk vooronderzoek nu deze nog geen onderwerp van debat heeft kunnen zijn. De raad concentreert zich op de eigen verklaringen van mr. X, en daaruit blijkt van zijn faciliterende rol bij de geldtransporten door daartoe personen met elkaar in contact te brengen en, in de eigen aanwezigheid van mr. X, op zijn kantoor fysieke geldoverdrachten te laten plaatsvinden.

Dergelijke werkzaamheden passen niet in de taakopvatting en dienstverlening van een advocaat, en zij zijn niet zonder strafrechtelijk risico, nu zij zeer wel kunnen strekken tot voorbereiding, ondersteuning of afscherming van onwettige activiteiten.

Ook het verweer dat de verweten gedragingen door mr. X niet als advocaat zijn verricht kan hem niet baten. De aard van de gedragingen brengt mee dat deze moeten worden beoordeeld volgens de voor de advocatuur geldende maatstaven, onverschillig of deze gedragingen daadwerkelijk in de uitoefening van het beroep van advocaat zijn verricht. Nu het ging om het gedrag van mr. X op zijn eigen kantoor berust de stelling van mr. X kennelijk op de gedachte dat hem aldaar vrijstaat om zich op door hem zelf te bepalen momenten en op grond van door hem te bepalen redenen vrij te tekenen van de op hem rustende gedragsregels zonder dat dit door iemand anders kan worden gecontroleerd. Een dergelijke stelling wordt verworpen.

Ook het verweer tegen het tweede bezwaar wordt verworpen: gelet op het tijdsverloop van meer dan een jaar tussen het maken van de afspraak en de uiterste termijn waarbinnen mr. X zich zou hebben moeten uitschrijven als advocaat heeft mr. X voldoende gelegenheid gehad om voor een adequate overdracht van zijn praktijk zorg te dragen.

Volgt

Gegronde verklaring van de beide dekenbezwaren en oplegging van de maatregel van schrapping van het tableau.

ADVOCATENDECLARATIES TEN NAME VAN EEN DERDE

Hof van Discipline 5 april 2004, nr. 3943

(*ms. Van Griensven, De Groot-van Dijken, Vermeulen, Thunnissen en Knottnerus*)

Raad van Discipline Arnhem, 4 maart 2003

(*ms. Van der Hulst, Brandsma, Breuning ten Cate, Klemann en Poelmann*)

Het is een advocaat niet toegestaan zijn declaraties ten name van een derde te stellen zonder diens uitdrukkelijke instemming.

- *Advocatenwet artikel 46 en 48 lid 7 (1.4.3.1 Financiële verhouding; 2.4.1 Eigen belang van de advocaat; 4.3 Financieel belanghebbenden; 6 Tuchtprocesrecht)*
- *Gedragsregels 1, 23 lid 1 en 30*

Feiten

Mr. X heeft A, destijds statutair directeur van klagster, bijgestaan. Hoewel de kwestie waarin mr. X rechtsbijstand heeft verleend een privé-zaak van A betrof, heeft mr. X niettemin zijn declaraties gericht aan klagster.

Voordat A in dienst trad bij klagster, was hij door B gedetacheerd bij C. A heeft op 4 oktober 2001 per e-mail een bericht verstuurd aan een zakelijke relatie D over C. Over de inhoud van dit bericht is een

conflict ontstaan tussen A enerzijds en B en C anderzijds. Mr. X heeft A rechtsbijstand verleend in verband met het gerezen conflict.

Mr. X heeft een vijftal nota's aan klagster ter attentie van A gezonden inzake A/B-C. In totaal heeft mr. X € 6.584,43 inclusief BTW bij klagster in rekening gebracht. Mr. X heeft bij brief d.d. 11 februari 2002 aan klagster, ter attentie van A, het volgende bericht: 'Hiermee veroorloof ik mij een opgave te doen van de kosten tot dusver met betrekking tot de kwestie tussen klagster enerzijds, en B-C anderzijds'.

Bij brief d.d. 24 juli 2002 heeft mr. X A bericht dat klagster nog steeds een bedrag aan zijn kantoor dient te voldoen. Deze brief is aan het privé-adres van A gestuurd. De hiervoor genoemde nota's zijn naar het kantoor van klagster gestuurd. Op 28 november 2002 is A door de AvA van klagster ontslagen. Klagster heeft aangifte gedaan bij de officier van justitie van mogelijk door mr. X gepleegde strafbare feiten. Bij brief d.d. 10 oktober 2002 heeft B aan klagster bevestigd dat de declaraties van mr. X gericht aan klagster op geen enkele wijze betrekking hebben op een zaak tussen klagster tegen B of omgekeerd. In een kort-gedingvonnis van de rechtbank te Z van 28 november 2002 betreffende de procedure tussen A en klagster heeft de voorzieningenrechter overwogen dat A niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij namens klagster betrokken is geweest in een juridische kwestie tegen B, waarvoor hij namens klagster juridische bijstand van mr. X heeft moeten inroepen. Dit betekent, aldus de rechter in zijn kort-gedingvonnis, dat het verweer van klagster met betrekking tot verrekening slaagt. A heeft appel aangetekend tegen dit vonnis.

Mr. X heeft erkend dat klagster enigszins buiten de kwestie tussen A enerzijds en B en C anderzijds staat, doch wel er zijdelings bij betrokken is doordat de aan A verleende rechtsbijstand een e-mail betreft van A in zijn hoedanigheid van bestuursvoorzitter van klagster en afkomstig uit het netwerk van klagster. Voor klagster was het van belang dat A zijn relaties onderhield. Klagster is een beursgenoteerd fonds en A was destijds voorzitter van de Raad van Bestuur van klagster en alleen/zelfstandig bevoegd klagster te vertegenwoordigen. Voorts stelt mr. X dat A hem heeft gezegd dat klagster zijn kosten zou betalen en hem heeft gevraagd zijn declaraties aan klagster te richten. A was bevoegd dit verzoek te doen. De financieel directeur van klagster was op de hoogte van het hiervoor genoemde geschil. Hij heeft de declaraties gezien, goedgekeurd en voor uitbetaling gefiatteerd. Mr. X meent dat hij mogelijk klachtwaardig zou hebben gehandeld jegens A indien hij had geweigerd om zijn declaraties aan klagster te richten.

Overwegingen raad

De raad is van oordeel dat mr. X heeft gedeclareerd op een wijze die een advocaat niet betaamt en in strijd heeft gehandeld met gedragsregel 30. Vaststaat dat de declaraties betrekking hebben op een geschil tussen A enerzijds en B en C anderzijds. Klagster staat buiten dit conflict. Dit is de raad gebleken uit het betreffende e-mailbericht. Tevens is dit schriftelijk bevestigd door B bij brief d.d. 10 oktober 2002. Dat A het e-mailbericht, waarover het conflict is ontstaan, heeft verstuurd

vanuit het kantoor van klaagster is niet relevant. Het enkele feit dat A mr. X heeft opgedragen zijn declaraties aan klaagster te sturen, maakt klaagster niet tot opdrachtgever. A was opdrachtgever en niet klaagster. De tenaamstelling van de declaraties op zich is niet ongeoorloofd omdat er geen bezwaar tegen bestaat dat een derde de declaraties vol doet. Echter, de tenaamstelling van de declaraties in combinatie met de omschrijving van de gedeclareerde werkzaamheden en de tekst van de begeleidende brief van 11 februari 2002 is ongeoorloofd. Mr. X heeft de indruk gewekt dat de declaraties betrekking hebben op een geschil tussen klaagster en B en/of C en dat de declaraties daarom door klaagster dienden te worden betaald. De declaraties kunnen aldus worden gebruikt om valsheid in geschrifte en/of oplichting en/of een ander strafbaar feit mee te plegen. Het is een advocaat niet geoorloofd aan een misdrijf mee te werken of daarvoor de mogelijkheid te scheppen. Het op correcte wijze declareren is een kwestie die het belang van de advocatuur in haar algemeenheid raakt. De raad is van mening dat mr. X mede in dat licht bezien een ernstige misstap heeft begaan. Ten onrechte bagatelliseert mr. X deze misstap door te stellen dat hem wel vaker door bedrijven wordt gezegd dat het betreffende bedrijf de kosten voor rechtsbijstand betaalt in een zaak waar dat bedrijf niet rechtstreeks partij bij is, en dat daar volgens hem niets mis mee is. Mede gezien het feit dat mr. X reeds zeer vaak met de tuchtrechter in aanraking is gekomen – sinds 1994 is negen maal een klacht tegen mr. X gegrond verklaard – en aan hem zes maal een waarschuwing is opgelegd, één maal een schorsing van twee weken en één maal een berisping, acht de raad de hierna te noemen maatregel passend.

Volgt

Gegroundverklaring van de klacht, waarbij de raad uitspreekt dat mr. X jegens klaagster niet de zorgvuldigheid heeft betracht die een behoorlijk advocaat betaamt met oplegging van de maatregel van voorwaardelijke schorsing gedurende twee weken.

Overwegingen hof

Het hof gaat uit van de klachtomschrijving en van de feiten die de raad in zijn beslissing heeft vermeld, nu daartegen een grief is gericht.

In zijn beroepschrift erkent mr. X dat klaagster buiten het geschil stond waarin hij A heeft bijgestaan. Desondanks mocht mr. X, zo begrijpt het hof zijn betoog, ervan uitgaan dat klaagster als (mede)opdrachtgever dan wel als belanghebbende in het geschil kon worden aangemerkt, zodat hij, ten verzoeken van zijn cliënt, declaraties betreffende zijn werkzaamheden (ook) aan klaagster kon richten. Mr. X heeft daartoe aangevoerd dat de door zijn cliënt A verzonden e-mail, die de oorzaak was van het conflict, vanuit het netwerk van klaagster was verzonden en voorts dat het in het belang van klaagster was dat A zijn relatiernetwerk onderhield.

Het betoog van mr. X faalt. Voor de vraag of mr. X klaagster als (mede)opdrachtgever of anderszins als belanghebbende in het geschil mocht aanmerken, is hetgeen mr. X aanvoert niet alleen volstrekt onvoldoende maar ook irrelevant. Mr. X mocht op grond van de door hem gebezigde argumenten klaagster niet als (mede)opdrachtgever of

anderszins als belanghebbende in de door hem bedoelde zin beschouwen.

Mr. X heeft nagelaten zich deugdelijk ervan te vergewissen of (het bevoegde orgaan van) klaagster er mee instemde dat hij zijn werkzaamheden (mede) aan klaagster declareerde en terzake declaraties aan klaagster zou verzenden ter attentie van A. Met name kan mr. X zich er niet op beroepen dat ene Y de betaling zou hebben goedgekeurd, omdat deze niet degene was die bij tegenstrijdig belang tussen A en klaagster rechtsgeldig kon besluiten. Voorts heeft mr. X (een deel van) zijn declaraties zodanig ingericht en schriftelijk toegelicht dat daaruit moest worden geconcludeerd dat, in strijd met de waarheid, niet A maar klaagster zijn opdrachtgever en de bij het geschil betrokken partij was. Het moet voor mr. X duidelijk zijn geweest dat deze onzorgvuldige en onjuiste wijze van declareren benadeling van klaagster ten gevolge had. Mr. X heeft aldus gehandeld in strijd met de regel dat een advocaat gehouden is tot nauwgezetheid en zorgvuldigheid in financiële aangelegenheden.

Het hof ziet, gelet op het tuchtrechtelijk verleden van mr. X en gelet op het feit dat mr. X ook ter zitting van het hof geen blijkt ervan gaf de onjuistheid van zijn handelen in te zien, geen aanleiding tot matiging van de door de raad opgelegde maatregel.

Volgt

Bekrachtiging.

CLIËNT INLICHTEN OVER ANDERE INTERPRETATIE VAN VONNIS

Hof van Discipline, 5 april 2004, nr. 3902

(mrs. Peepkorn, Schokkenbroek, Fiévez, De Leeuw en Goslings)

Raad van Discipline 's Gravenhage, 7 juli 2003

(mrs. Holtrop, Claassen, Grootveld, Maat, Van Nispen tot Sevenaer)

Ook al mag de uitleg die de advocaat aan een vonnis heeft gegeven begrijpelijk zijn en derhalve niet als kennelijke misslag worden aangemerkt, de advocaat heeft nagelaten zijn cliënte te waarschuwen voor mogelijke consequenties toen bleek dat de wederpartij een andere en ruimere uitleg voorstond. Aldus heeft de advocaat niet de zorgvuldigheid betracht die een behoorlijke rechtshulpverlening betaamt.

– *Advocatenwet artikel 46 (1.4 De kwaliteit van de dienstverlening; 1.4.5 Juridische en andere vergissingen zijn niet altijd klachtwaardig)*

– *Gedragsregel 8*

Feiten, beslissing van de raad

Mr. X staat vier vennootschappen bij in een handelsnaamgeschil. De namen van drie van de vier vennootschappen in kwestie worden gevormd door een familienaam, A., gevolgd door geografische aanduidingen, respectievelijk Maarssen, Nieuwegein en Utrecht. De kantonrechter veroordeelt de cliënten van mr. X de handelsnamen zodanig te wijzigen dat daarin de eigennaam A. niet meer voorkomt, op straffe van verbeurte van een dwangsom van f 5.000 per dag. In hoger beroep wordt die veroordeling gehandhaafd. Mr. X heeft de vonnissen in

kwestie aldus opgevat dat het aan zijn cliënten niet was toegestaan om hun handelsnamen ongewijzigd te voeren in de gemeente Maarssen. Nadat het vonnis in hoger beroep was bekrachtigd stelt de wederpartij zich op het standpunt dat het verbod zich ook uitstreckte over de gemeenten Nieuwegein en Utrecht en dat mitsdien dwangsommen voor een totaal van f 410.000 zijn verbeurd. In het daaropvolgende executiegeschil worden de cliënten van mr. X in het ongelijk gesteld.

De klagsters, zijnde de moedermaatschappij en de vennootschappen A. Maarssen B.V., A. Nieuwegein B.V. en A. Utrecht B.V., dienen vier klachten tegen mr. X in:

- a) mr. X heeft de oorspronkelijke beschikking van de kantonrechter verkeerd uitgelegd door zich op het standpunt te stellen dat de bedrijven in Utrecht en Nieuwegein buiten het gebod van de kantonrechter vielen. Dat heeft tot gevolg gehad dat klagsters f 410.000 aan dwangsommen hebben verbeurd;
- b) mr. X heeft klagsters onvoldoende geadviseerd en nagelaten inhoudelijk verweer te voeren met betrekking tot de handelsnamen A. Nieuwegein B.V. en A. Utrecht B.V.;
- c) mr. X heeft ten onrechte geadviseerd de statutaire naam van A. Maarssen B.V. te wijzigen waardoor klagsters nodeloos kosten hebben gemaakt;
- d) mr. X heeft in een brief de onjuiste mededeling gedaan dat de termijn van hoger beroep tegen een vonnis in kort geding, dat betrekking had op het uitvoerbaar bij voorraad verklaren van de oorspronkelijke kantonrechtersbeschikking, twee weken bedroeg terwijl die termijn vier weken is. Klagsters hebben ook verzocht uit te spreken dat mr. X jegens hen niet de zorgvuldigheid heeft betracht die een behoorlijke rechtshulpverlening betaamt.

De raad verklaart de klachten ongegrond. Klagsters komen in beroep, welk beroep ten aanzien van klachtonderdeel d geen gronden bevat.

Overwegingen van het hof

1. (i) Klagster sub 1 is autodealer. Mr. X was de vaste advocaat van haar concern.
- (ii) Begin 2000 nam klagster sub 1 van een derde drie ondernemingen over, gevestigd te Maarssen, Utrecht en Nieuwegein. De handelsnamen van deze ondernemingen werden gewijzigd in A. Maarssen B.V., A. Utrecht B.V. en A. Nieuwegein B.V.
- (iii) In Maarssen was reeds gevestigd A., handelende onder de naam Autobedrijf A. (hierna ook te noemen: de wederpartij). Bij een inleidend verzoekschrift gedateerd 16 maart 2001 heeft deze wederpartij de kantonrechter te Utrecht verzocht, zakelijk weergegeven, klagsters 2, 3 en 4 bij beschikking uitvoerbaar bij voorraad op straffe van een dwangsom van f 5.000 per dag te veroordelen hun handelsnamen zodanig te wijzigen dat geen verwarring bij het publiek valt te duchten.
- (iv) Mr. X heeft in opdracht van klagsters verweer gevoerd. Na mondelinge behandeling besliste de kantonrechter 26 juni 2001, voorzover van belang, als volgt:

veroordeelt verweerders om binnen een maand na betekening van deze beschikking de door hen gevoerde handelsnamen A. Utrecht B.V., A. Nieuwegein B.V., en A. Maarssen B.V. van de door hen gedreven ondernemingen gevestigd te Maarssen zodanig te wijzigen dat hierin de (eigen naam, het hof leest:) eigenaam A. niet meer voorkomt, zulks op straffe van een dwangsom van f 5.000 per dag dat verweerders hiermee in gebreke blijven.

- (v) Op vordering van de wederpartij van klagsters en na door mr. X in opdracht van klagsters gevoerd verweer, heeft de president van de rechtbank te Utrecht bij vonnis van 25 september 2001 de hiervoor in (iv) genoemde beschikking van de kantonrechter alsnog uitvoerbaar bij voorraad verklaard.
- (vi) In opdracht van klagsters had mr. X inmiddels tegen de hiervoor in (iv) genoemde beschikking van de kantonrechter hoger beroep ingesteld. Bij uitvoerbaar bij voorraad verklaarde beschikking van 12 december 2001 heeft de rechtbank te Utrecht de beschikking van de kantonrechter bekrachtigd.
- (vii) Naar aanleiding van de hiervoor in (vi) genoemde beschikking heeft de advocaat van de wederpartij bij brief van 13 december 2001 aan mr. X onder meer geschreven: Tevens maak ik van deze gelegenheid gebruik u er op te wijzen dat uw cliënten niet alleen in Maarssen maar ook in Utrecht en Nieuwegein niet de naam A. mogen gebruiken. Voorzover cliënt heeft kunnen constateren hebben uw cliënten daar nog totaal niets aan gedaan (enzovoort).
- (viii) Mr. X heeft in opdracht van klagsters een kort geding gevoerd tot staking van de door de wederpartij aangekondigde executiemaatregelen. Bij vonnis van 22 januari 2002 heeft de voorzieningenrechter van de rechtbank te Utrecht deze vordering afgewezen.
- (ix) In februari 2002 hebben klagsters zich tot een andere advocaat gewend. Deze heeft onder meer hoger beroep ingesteld tegen het hiervoor onder (viii) genoemde vonnis van de voorzieningenrechter. Bij arrest van 7 november 2002 heeft het gerechtshof te Amsterdam dit vonnis bekrachtigd.

- 2.1 De klachten betreffen de zorg die mr. X ten opzichte van klagsters heeft betracht. Uitgangspunt daarbij is dat mr. X een ruime beleidsvrijheid toekomt. Dit brengt mee dat niet elke fout, nalatigheid of onjuiste beoordeling van mr. X aanstonds binnen het bereik van het tuchtrecht valt.
- 2.2 Klachtonderdeel A betreft de uitleg die mr. X heeft gegeven aan de hiervoor in 1 onder (iv) weergegeven veroordeling van klagsters 2, 3 en 4 door de kantonrechter. Deze veroordeling is niet eenduidig geformuleerd en behoeft uitleg. De bewoordingen laten een beperkte uitleg toe, in die zin dat de veroordeling is beperkt tot het gebruik van de in de veroordeling genoemde handelsnamen te Maarssen. Zij laten ook een ruime uitleg toe, in die zin dat de veroordeling tevens omvat het gebruik van die handelsnamen te Utrecht en Nieuwegein.

- Mr. X heeft de veroordeling beperkt uitgelegd, in die zin dat zij slechts betrof de gemeente Maarssen en niet het voeren van de handelsnamen A. Utrecht B.V. en A. Nieuwegein B.V. buiten Maarssen, met name in Utrecht en Nieuwegein. Deze uitleg van mr. X acht het hof niet onverdedigbaar. Immers, de kantonrechter heeft zijn beslissing uitsluitend gemotiveerd met een beoordeling van het verwarringsgevaar te Maarssen.
- Voorts acht het hof aannemelijk dat het de wederpartij vooral te doen was om het verwarringsgevaar te Maarssen, alwaar zijn onderneming was gevestigd. Naar klaagsters stellen, heeft de wederpartij onder het motto 'niet geschoten is altijd mis' ook Utrecht en Nieuwegein in de vordering betrokken. Hiermee is in overeenstemming dat de wederpartij aanvankelijk – tot de hierna te noemen brief van 13 december 2001 – (de cliënten van) mr. X niet heeft aangeschreven met betrekking tot het gebruik van de verboden handelsnamen te Utrecht en Nieuwegein.
- 2.3 Klaagsters hebben aangevoerd dat de beperkte uitleg die mr. X aan de beslissing van de kantonrechter heeft gegeven – in die zin dat diens veroordeling beperkt bleef tot Maarssen – een kennelijke misslag is. Zij hebben zich daartoe beroepen op het hiervoor in 1 onder (ix) bedoelde arrest van het gerechtshof te Amsterdam van 7 november 2002.
- In het bijzonder op grond van hetgeen hiervoor in 2.2 is overwogen, is het hof niet overtuigd door de in dit arrest gegeven – stellige – uitleg van de veroordeling door de kantonrechter in de hiervoor bedoelde ruime zin.
- 2.4 Mr. X heeft er zich echter geen rekenschap van gegeven dat ook een ruime uitleg van de beslissing van de kantonrechter mogelijk was en dat deze ruime uitleg meebracht dat zijn cliënten dwangsommen zouden verbeuren wanneer zij in Utrecht en Nieuwegein de handelsnamen A. Utrecht B.V. en A. Nieuwegein B.V. zouden blijven voeren.
- In aanmerking genomen het hiervoor in 2.1 omschreven uitgangspunt alsmede de weinig duidelijke bewoordingen van de veroordeling, acht het hof dit op zichzelf nog niet voldoende om mr. X een tuchtrechtelijk verwijt te maken.
- 2.5 Echter, voor de periode na de hiervoor in 1 onder (vii) genoemde brief van 13 december 2001 ligt dat anders. In elk geval na ontvangst van die brief moest mr. X ermee rekening houden dat de wederpartij ook aanspraak zou maken op dwangsommen met betrekking tot het voeren te Utrecht en te Nieuwegein van de handelsnamen A. Utrecht B.V. en A. Nieuwegein B.V. Vanaf dat moment beoordeelde mr. X de situatie duidelijk verkeerd. Het hof beschouwt dit als een ernstige tekortkoming, die tuchtrechtelijk aan mr. X dient te worden verweten.
- In zoverre slaagt grief I.
- 2.6 Met betrekking tot klachtonderdeel B bevat grief II het verwijt dat mr. X klaagsters niet voldoende heeft geadviseerd over de risico's verbonden aan het voeren van de handelsnamen A. Utrecht B.V. en A. Nieuwegein B.V. in haar ondernemingen in die gemeenten, en dat mr. X evenzo heeft verzuimd op dit punt verweer te voeren in de door hem voor klaagsters gevoerde procedures.
- Voor deze klachten geldt mutatis mutandis hetgeen hiervoor in 2.2 tot en met 2.5 reeds is overwogen. Ook indien aan de desbetreffende stellingen van klaagsters de gevolgtrekking wordt verbonden dat mr. X in de hem door klaagsters verweten zin onzorgvuldig heeft geadviseerd en geprocedeerd, komt het hof te dier zake nog niet toe aan een tuchtrechtelijk verwijt. Ook hier geldt echter dat dit anders wordt, doordat mr. X niet voldoende aandacht heeft besteed aan het gestelde in de brief van de advocaat van de wederpartij van 13 december 2001.
- Niet is immers gebleken dat mr. X klaagsters op dat moment heeft gealarmeerd en hen heeft geadviseerd spoor-slags ook met betrekking tot de ondernemingen te Utrecht en Nieuwegein aan de veroordeling te voldoen.
- In zoverre slaagt ook grief II.
- 2.7 Grief IV faalt. Klaagsters beroepen zich op handelen van mr. X in strijd met gedragsregel 9 lid 2 juncto lid 1. Niet is echter gebleken van wezenlijke verschillen van mening tussen mr. X en klaagsters over de wijze waarop de zaak moest worden behandeld.
- Voorzover klaagsters hebben bedoeld zich te beroepen op gedragsregel 8, in die zin dat mr. X heeft verzuimd klaagsters schriftelijk te adviseren en te informeren, is voldoende komen vast te staan dat partijen sinds de jaren '80 een relatie hadden die werd gekenmerkt door informele, telefonische – en, naar mr. X stelt, vaak door hem niet gedeclareerde – adviezen. Onder deze omstandigheden wordt aan het feit dat mr. X zijn adviezen over de onderhavige zaak niet schriftelijk heeft bevestigd, tuchtrechtelijk geen andere consequentie verbonden dan dat mr. X te dezen het bewijsrisico draagt.
- Derhalve, voorzover mr. X heeft aangevoerd dat hij klaagsters in een vroeg stadium heeft voorgehouden dat de wederpartij een punt had – dat er een gereede kans bestond dat klaagsters één of meer van hun nieuwe handelsnamen zouden moeten wijzigen – is zulks, gezien de betwisting door klaagsters, niet voldoende komen vast te staan. In het bijzonder is niet voldoende gebleken hoe dringend en gemotiveerd mr. X klaagsters in die zin heeft geadviseerd.

Wat er zij van het verwijt dat mr. X de wederpartij te veel tijd heeft gegund om zich uit te spreken of klaagsters aan de veroordeling hadden voldaan, het hof acht zulks onder de omstandigheden van dit geval niet voldoende om mr. X te dezer zake tuchtrechtelijk een verwijt te maken.

Het verwijt dat mr. X klaagsters niet genoegzaam heeft geïnstrueerd over de door hen te treffen maatregelen om aan de veroordeling door de kantonrechter te voldoen, mist voldoende grond en is niet geloofwaardig. In aanmerking genomen de door klaagsters zelf opgestelde lijst met maatregelen, die aan hun wederpartij is voorgehouden, kan klaagsters in redelijkheid niet zijn ontgaan hoe ver zij met die maatregelen dienden te gaan.

- 2.8 Grief III richt zich tegen de beslissing van de raad op klachtonderdeel c. Zij heeft geen succes. Ook wanneer ervan wordt uitgegaan dat het advies van verweerder om de statutaire naam A. Maarssen B.V. te wijzigen niet juist is, ziet het hof daarin onder de omstandigheden niet voldoende reden om mr. X te dezer zake een zelfstandig tuchtrechtelijk verwijt te maken, naast hetgeen hiervoor in 2.5 en 2.6 reeds is overwogen.
- 2.9 Op een aantal plaatsen in de memorie van grieven hebben klaagsters mr. X verschillende verwijten gemaakt over de wijze waarop hij heeft geprocedeerd. Voorzover deze verwijten moeten worden beschouwd als onderdeel van de hiervoor behandelde grieven, geven zij het hof geen aanleiding tot een ander oordeel dan reeds is verwoord.
- 2.10 Het hof acht zich niet in staat te beslissen dat de uitleg die mr. X aan de veroordeling door de kantonrechter heeft gegeven, tot gevolg heeft gehad dat klaagsters f 410.000 aan dwangsommen hebben verbeurd. Of, en zo ja, in hoeverre de verbeurde dwangsommen in redelijkheid aan die uitleg moeten worden toegerekend, vereist nader onderzoek, waarvoor deze tuchtrechtelijke procedure zich niet leent. Het desbetreffende gedeelte van klachtonderdeel a is niet gegrond.
- 2.11 Ingevolge het verzoek van klaagsters zal worden uitgesproken dat mr. X, gezien de inhoud van de brief van 13 december 2001 van de advocaat van de wederpartij, niet de zorgvuldigheid heeft betracht die een behoorlijke rechtshulpverlening betaamt.

Beslissing van het hof

- verklaart klaagsters niet-ontvankelijk in het hoger beroep tegen de beslissing van de Raad van Discipline in het ressort 's-Gravenhage van 7 juli 2003, voorzover deze beslissing betrekking heeft op klachtonderdeel d;

- vernietigt de beslissing van de raad voorzover klachtonderdelen a en b ongegrond zijn verklaard, en, in zoverre opnieuw rechtdoende:
- verklaart, onder verwijzing naar hetgeen hiervoor in 2.5 en 2.6 is overwogen, klachtonderdelen a en b gedeeltelijk gegrond en voor het overige ongegrond;
- legt aan verweerder te dier zake de maatregel van berisping op;
- spreekt uit dat verweerder voorzover klachtonderdelen a en b gegrond zijn, jegens klaagsters niet de zorgvuldigheid heeft betracht die een behoorlijke rechtshulpverlening betaamt;
- bekrachtigt de beslissing van de raad dat klachtonderdeel c ongegrond is.

(advertentie)

het amsterdams adr instituut

Het Amsterdams ADR Instituut is het toonaangevende opleidingsinstituut in mediation en onderhandelen voor juristen in Nederland

Steeds vaker wordt mediation ingezet om conflicten op te lossen. Juist daarom is het voor de jurist van belang zich te trainen in deze methode van conflictoplossing. Het Amsterdams ADR Instituut biedt u die opleidingsmogelijkheden. Neem ook deel aan de

Master Advanced Mediation Practice

Word mediator in 1e masterjaar. Dit jaar omvat een 21-daagse beroepsopleiding tot mediator/ADR-specialist. Toelatingsvereisten zijn academische vooropleiding en minimaal vijf jaar werkervaring. Start: 22 september 2005

Verdiep uw vaardigheden in het 2e masterjaar. Dit verdiepingsjaar voor ervaren mediators is opgebouwd uit 15 opleidingsdagen en heeft twee specialisaties (arbeid en overheid). Start: 15 november 2005. Voorlichtingsbijeenkomst op 26 mei 2005 om 19.00 uur in Amsterdam.

Beide jaren zijn afzonderlijk van elkaar te volgen.

Daarnaast organiseert het Amsterdams ADR Instituut diverse kortlopende cursussen op het gebied van mediation en onderhandelen, zoals de workshop **Verdieping Vaardigheden** op 16 juni 2005.

Voor meer informatie en/of brochure:

Het Amsterdams ADR Instituut, www.adrinstituut.nl,
tel. 020-525 37 49, e-mail adr@jur.uva.nl

Het Amsterdams ADR Instituut is een samenwerkingsverband van de Uva Holding BV, OSR Juridische opleidingen in Utrecht en het Centrum voor Conflictantering in Haarlem. Het Amsterdams ADR Instituut is erkend door het NMI, de Nederlandse Orde van Advocaten en de KNB.